

Kommuner | Daginstitution

Fordringstype: KFTØFIN

Tilbagebetaling, øko. fripladstilskud, indtægtsregulering

Opdateret den 16. december 2024

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTETE UNDERFORDRINGSTYPER.....	2
2.4	AFGRÆNSNING	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	3
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF	4
5	STAMDATAFELTER	6
5.1	BELØB.....	6
5.2	HOVEDSTOL	6
5.3	FORDRINGSART	7
5.4	FORDRINGSTYPEKODE	7
5.5	BESKRIVELSE	7
5.6	FORDRINGSPERIODE	7
5.7	STIFTELSESDATO	8
5.8	FORFALDSDATO	8
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO.....	9
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	9
5.11	BORTFALDSDATO	9
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	10
6	FORÆLDELSESGREGLER	10
6.1	BORTFALDSFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT – TIDSPUNKTET FOR "TILSKUDDETS OPHØR" .	11
6.2	BORTFALDSREGLERNE - "ØKONOMISK MULIGHED FOR AT GENNEMFØRE KRAVET"	11
6.3	FORÆLDELSESLOVENS ANVENDELSE VED KRAVETS MODTAGELSE TIL INDDRIVELSE HOS GÆLDSSTYRELSEN.....	12
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	13
7.1	DAGTILBUDSLOVEN	13
7.1.1	<i>Bekendtgørelse om dagtilbud</i>	14
7.1.2	<i>Bekendtgørelse om fritids- og klubtilbud</i>	14
7.1.3	<i>Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3</i>	15
7.2	FOLKESKOLELOVEN	16
7.3	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	16

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Materialeopdatering <i>Filterregel R_3_1 er fjernet fra oversigten i afsnit 4, da filterreglen aldrig har været aktiv for denne fordringstype.</i>	16.12.24
Opdateret materialeformat <i>De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.</i>	16.05.24
Filterændring <i>Filterregel R_2_2 er opdateret i henhold til reglerne om 5 års bortfald, samt tilføjet til filteroversigten, da den tidligere har manglet.</i>	26.07.23
Præcisering af indholdsbeskrivelsen for stamdatafeltet "Beskrivelse": <i>Stamdatafeltet "Beskrivelse" er præciseret for at understøtte gældende GDPR-krav.</i>	03.11.21

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen omfatter fordringer vedrørende tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud ydet efter lovbekendtgørelse nr. 55 af 17. januar 2024 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge med senere ændringer (herefter "dagtilbudsloven") og efter lovbekendtgørelse nr. 90 af 29. januar 2024 om folkeskolen med senere ændringer (herefter "folkeskoleloven").

Fordringstypen vedrører alene fordringer på tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 93 a.

Det følger af dagtilbudslovens § 93 a, at tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud skal ske som følge af indtægtsregulering. Dagtilbudslovens § 93 a er således en efterreguleringsbestemmelse, hvor efterreguleringskravet alene er baseret på objektive økonomiske betingelser, jf. lovforslag nr. 62 af 13. november 2014 om ændring af dagtilbudsloven m.v.

Børne- og Undervisningsministeriet har i e-mail af 26. august 2019 anført, at bortfaldsreglerne i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, ligeledes gælder ved tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 93 a. Herudover har Børne- og Socialministeriet ved e-mail af 12. december 2017 oplyst, at bekendtgørelse nr. 978 af 11. august 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3, med senere ændringer (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen") ligeledes finder anvendelse for dagtilbudslovens § 93 a.

For fordringer omfattet af denne fordringstype finder modregningsadgangen i § 11, stk. 2 i bekendtgørelse af lov nr. 724 af 25. maj 2022 med senere ændringer om en børne- og ungeydelse anvendelse.

Det retlige grundlag er nærmere beskrevet i [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KFTØFIN klassificeres som en offentligretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Rente, Opkrævning Daginstitution – REOPDAG](#)
- [Gebyr, Daginstitution – GEDAINS](#)
- [Procesrenter under opkrævning – KOPRORE](#)

2.4 Afgrænsning

Fordringstypen omfatter **ikke** følgende fordringer (ikke udtømmende):

- Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud – KFGEDAI.
- Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn før skolestart – KFTILDA.
- Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn i skolealder mv – KFTBBSF.

- Omberegningskrav, økonomisk fripladstilskud – KFOMDAG.

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFTØFIN
Se uddybende beskrivelse via de markerede links.	
Beløb	<p>Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse.</p> <p>'Beløbet' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.</p>
Hovedstol	<p>Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende.</p> <p>Hvis 'hovedstolen' overstiger 60.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen.</p> <p>'Hovedstolen' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.</p>
Beskrivelse	<p><i>Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet <u>ikke</u> indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og fulde navne, fornavn(e), eventuelle mellemnavn(e), efternavn(e) og adresse(r) på andre end skyldner selv.</i></p> <p>Beskrivelsesfeltet må udelukkende udfyldes med entydig identifikation af fordringen, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse e.l., som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.</p> <p>Feltet er obligatorisk, og hvis feltet ikke udfyldes, bliver fordringen afvist.</p> <p><i>Eksempelvis: Krav vedrørende '[...]', Fakturanummer [fakturanr., henvisning til regning eller lignende] af [dato].</i></p>
Periode start	Udfyldes med den 1. januar i det kalenderår, som indtægtsreguleringskravet vedrører.
Periode slut	<p>Udfyldes med den 31. december i det kalenderår, som indtægtsreguleringskravet vedrører.</p> <p>Perioden kan ikke være kortere eller længere end ét år, og kan ikke krydse et kalenderår.</p> <p>Hvis perioden er kortere eller længere end ét år eller krydser et kalenderår, bliver fordringen afvist.</p>
Stiftelsesdato	<p>Udfyldes med en dato svarende til dagen efter den sidste dag i det kalenderår, der foretages en indkomstregulering af, dvs. den 1. januar.</p> <p>'Stiftelsesdatoen' skal således udfyldes med dagen efter 'periode slut', ellers vil fordringen blive afvist.</p>
Forfaldsdato	<p>Hvis der <u>ikke</u> er indgået afdragsordning: Feltet udfyldes som udgangspunkt med en dato svarende til datoen for selvangivelsesfristens udløb, dvs. tidspunktet for, hvornår den endelige årsopgørelse foreligger.</p> <p>'Forfaldsdatoen' kan i dette tilfælde tidligst være lig med 'stiftelsesdatoen'.</p>

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFTØFIN
	Hvis der er indgået afdragsordning: Feltet udfyldes med en dato svarende til dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen. 'Forfaldsdatoen' skal i dette tilfælde ligge efter 'stiftelsesdatoen'
Sidste rettidige betalingsdato	Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller fastsættelsen anses for rettidig. 'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den 'sidste rettidige betalingsdato', der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.
Identifikation af skyldner	Udfyldes med CPR-nummer på skyldner. Skyldner kan identificeres ved den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er tildelt, jf. tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 2.
Bortfaldsdato (erstatte forældelsesdatoen)	Udfyldes med fordringens objektive bortfaldsfrist. Hvis feltet udfyldes med en dato, der ligger tidligere end tidspunktet for modtagelse til inddrivelse, bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen.
Domsdato	Må ikke udfyldes. Hvis feltet udfyldes, bliver fordringen afvist
Forligsdato	Må ikke udfyldes. Hvis feltet udfyldes, bliver fordringen afvist

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filtetreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filtetreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filtetreglerne består af nogle indholdsbaseede og referencebaseede regler. De indholdsbaseede adgangregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseede adgangregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

Som følge af, at forældelsesloven først finder anvendelse, når fordringen modtages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, vil opsætningen af indgangsfiltet i NyMF ikke kunne anvendes i samme omfang som ved fordringstyper, hvor denne finder anvendelse. Hvor der gælder

bortfaldsregler for fordringstypen, kan indgangsfilteret suppleres af særlige tiltag i Gældsstyrelsen, eksempelvis i form af stikprøvekontrol eller lignende.

Særligt vedrørende fordringstyper omfattet af bortfaldsregler

Det bemærkes, at **bortfaldsfristen** indsættes i samme felt **som normalt** anvendes til udfyldelse af **forældelsesdatoen**. Dette medfører, at såfremt fordringen afvises efter R_2_1 eller sendes i høring efter R_2_2a vil fejlmeddelelsen være angivet som anført nedenfor i filterskemaet. Dvs. at fejlmeddelelsen indeholder ordet "forældelsesdato" og **ikke** "bortfaldsdato".

Regel	Filterregler for KFTØFIN (Tilbagebetaling, øko. fripladstilskud, indtægtsregulering)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR" eller "MODR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_2a	Forældelsesdato skal tidligst ligge samtidig med Modtagelsesdato	Fordringen sendes i høring
R_2_2	Forældelsesdato skal senest ligge 5 år efter Modtagelsesdato uden hensyn til FOKO-lukkedage	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 60.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3	Forfaldsdato skal tidligst ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_6_17 R_6_18	Stiftelsesdato skal ligge 1 dag efter Periode slut	Fordringen afvises
R_6_19 R_6_20	Periode slut skal ligge 1 år minus 1 dag efter Periode start	Fordringen afvises
R_6_21	Periode start og periode slut er indeholdt i samme år	Fordringen afvises
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KFTØFIN (Tilbagebetaling, øko. fripladstilskud, indtægtsregulering)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises
R_7_12	Hverken domsdato eller forligsdato må være udfyldt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 10.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden oversendelse til Gældsstyrelsen. Restbeløbet, som skal angives i stamdatafeltet "beløb", er 5.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet hovedstol anføre fordringens oprindelige pålydende.

Fordringens hovedstol fremgår ikke eksplicit af det retlige grundlag.

Fordringshaver har oplyst, at hovedstolen almindeligvis ikke overstiger 60.000 kr.

Feltet hovedstol kan maksimalt udfyldes med 60.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 10.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden oversendelse. Hovedstolen er 10.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse.

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden KFTØFIN.

5.5 Beskrivelse

Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet ikke indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og fulde navne, fornavn(e), eventuelle mellemnavn(e), efternavn(e) og adresse(r) på andre end skyldner selv.

Beskrivelsesfeltet må udelukkende udfyldes med entydig identifikation af fordringen, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse e.l., som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Feltet er obligatorisk, og hvis feltet ikke udfyldes, bliver fordringen afvist.

Eksempelvis:

Krav vedrørende '[...]', Fakturanummer [fakturanr., henvisning til regning eller lignende] af [dato].

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "periode start" og "periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "periodens længde").

Det følger af forslag til lov nr. 62 af 13. november 2014 om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., afsnit 2.1.2.6, at efterreguleringen kan gennemføres, når årsopgørelsen fra SKAT foreligger, og reguleringen sker bl.a. på baggrund af årsopgørelsen og oplysninger fra e-indkomst.

Fordringsperioden udgør et fuldt kalenderår for det år, der foretages en indkomstregulering af. Dette gør sig også gældende, selvom der kun har været ydet økonomisk fripladstilskud i en del af kalenderåret.

Feltet fordringsperiode skal udfyldes med et kalenderår.

Periode start skal udfyldes med den 1. januar i det pågældende kalenderår, og periode slut skal udfyldes med den 31. december i det pågældende kalenderår.

5.7 Stiftelsesdato

Feltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår Torsten Iversen, Obligationsret, 1. del, 6. udgave, 2019, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, side 153, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Fordringer, der beregnes på baggrund af oplysninger i årsopgørelsen stiftes generelt ved indkomstårets afslutning, jf. UfR 1985.619 H.

Feltet stiftelsesdato skal udfyldes med en dato svarende til dagen efter den sidste dag i det kalenderår, der foretages en indkomstregulering af, dvs. den 1. januar.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdatoen er det tidligste tidspunkt, til hvilket Fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et kravs forfaldstidspunkt er straks, medmindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, jf. Torsten Iversen, Obligationsret, 1. del, 6. udgave, 2019, s. 157ff.

Feltet forfaldsdato udfyldes på én af to følgende måder:

Forfaldsdato, hvor der ikke er indgået afdragsordning

Forfaldsdatoen for fordringer omfattet af denne fordringstype, er som udgangspunkt datoen for selvangivelsesfristens udløb, dvs. tidspunktet for, hvornår den endelige årsopgørelse foreligger.

Feltet forfaldsdato kan tidligst udfyldes med stiftelsesdatoen.

Forfaldsdato, hvor der er indgået afdragsordning

Tilbagebetalingskravet opkræves af Fordringshaver efter reglerne i tilbagebetalingsbekendtgørelsen. Det følger af bekendtgørelsens § 4, at Fordringshaver fastsætter en ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen.

Det fremgår af tilbagebetalingsbekendtgørelsen, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden, jf. § 9, 1. pkt.

Det er aftalt, at feltet forfaldsdato skal udfyldes med den dato, der ligger dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.

Forfaldsdatoen skal ligge efter stiftelsesdatoen.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet "sidste rettidige betalingsdato" defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidige betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem Fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af Fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Rykkerskrivelser udskyder ikke sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidige betalingsdato kan tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen.

Skyldner kan identificeres ved den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er tildelt, jf. tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 2.

Feltet identifikation af skyldner skal udfyldes med CPR-nr.

5.11 Bortfaldsdato

Fordringshaver skal i dette felt anføre den dato, hvor fordringen bortfalder.

Det er aftalt, at stamdatafeltet for "bortfaldsdato" skal udfyldes med fordringens objektive bortfaldsfrist.

Fordringen må ikke være bortfaldet ved overdragelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Såfremt fordringens objektive bortfaldsfrist er overskredet, sendes fordringen i høringen.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "domsdato" og "forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Feltet domsdato og forligsdato skal **ikke** udfyldes for denne fordringstype.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSES- OG BORTFALDSREGLER

Forældelse er en ophørsgrund. Det betyder, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves for at afbryde forældelsen.

Bortfaldsregler er ligeledes at betragte som en ophørsgrund, idet fordringen ophører (bortfalder) under visse betingelser, jf. nærmere nedenfor, og fordringen kan, såfremt den er bortfaldet, ikke sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Både forældelsesreglerne og bortfaldsreglerne medfører således, at fordringen ikke længere kan gøres gældende over for skyldner. Samspillet mellem de to regelsæt er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer med senere ændringer (herefter "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. forældelseslovens § 1.

Det følger af dagtilbudslovens § 93, stk. 2, at tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 5 år efter tilskuddets ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Bestemmelsen indeholder således både en tidsmæssig betingelse og en materiel betingelse. Den tidsmæssige betingelse for, at et krav er bortfaldet, er, at der er gået 5 år efter tilskuddets ophør, og den materielle betingelse er, at der ikke må have været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Bortfaldsreglerne finder anvendelse, indtil fordringen modtages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Fra modtagelsen af fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen finder forældelsesloven anvendelse. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder bortfaldsreglerne anvendelse på ny.

Af forslag til lov nr. 226 af 25. april 2018 om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper, til § 8, fremgår:

"Ingen af de tilbagebetalingskrav, der modtages til inddrivelse, er før modtagelsen omfattet af forældelsesloven, og den 5-årige bortfaldsfrist i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, er

derfor ikke en sådan forældelsesfrist, der via forslaget om den foreløbige afbrydelse kan få en allerede påbegyndt forældelsesfrist foreløbigt afbrudt.”

6.1 Bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt – tidspunktet for ”tilskuddets ophør”

Efter § 93, stk. 2 i dagtilbudsloven og § 8, stk. 1 i tilbagebetalingsbekendtgørelsen anses bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt for at være på tidspunktet for ”ydelsens/tilskuddets ophør”.

Det følger ikke af dagtilbudsloven eller bekendtgørelsen, hvad der regnes for tidspunktet for hjælpens ophør. Af Ankestyrelsens artikel ”Når borgeren skal betale penge tilbage” (Nyt fra Ankestyrelsen 2, 2018) fremgår:

”De tre år begynder, når den hjælp, som kravet handler om, stopper. Det gælder både for engangsydelser og løbende ydelser. Ved løbende ydelser begynder tre-årsperioden, når den sidste af de løbende ydelser er udbetalt. Kommunen skal regne med nøjagtige datoer.”

Ankestyrelsen har derudover ved e-mail af 26. september 2019 anført følgende:

”Når der er tale om løbende ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, bortfalder kravet 3 år efter, at borgeren ikke længere modtager hjælp i henhold til bevillingen. Bortfaldet må efter Ankestyrelsens opfattelse for hele ydelsesperioden beregnes fra ydelsesperiodens ophør.”

Det bemærkes, at såvel ovenstående artikel og e-mail vedrører de bortfaldsregler, der gælder i henhold til lov om aktiv socialpolitik. Det vurderes, at samme principper finder anvendelse for tilsvarende bortfaldsregler i dagtilbudsloven.

Som følge heraf antages nedenstående tidspunkter at udgøre beregningsgrundlaget for den objektive bortfaldsdato:

- For tilbagebetaling af enkeltstående ydelser, der kun relaterer sig til en bestemt dato, skal bortfaldsfristen beregnes fra udbetalingsdatoen.
- For tilbagebetaling af enkeltstående ydelser, der vedrører en periode, skal bortfaldsfristen beregnes fra datoen for tilskuddets ophør, dvs. ”periode slut.”
- For løbende ydelser, der udbetales flere gange i en sammenhængende periode, skal bortfaldsfristen beregnes fra den sidste dag i perioden, dvs. ”periode slut”, for den sammenhængende ydelsesperiode.

6.2 Bortfaldsreglerne - ”økonomisk mulighed for at gennemføre kravet”

I Ankestyrelsens artikel, ”Når borgeren skal betale penge tilbage til kommunen” (Nyt fra Ankestyrelsen nr. 2, 2018), fremgår blandt andet, at kommunen i forbindelse med afgørelse om tilbagebetaling af en modtaget ydelse har to muligheder - enten at fastsætte en afdragsordning, hvis der er økonomisk mulighed for dette, eller at yde henstand med betalingen.

Hvorvidt der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet er reguleret af § 10 i gældsinddrivelsesbekendtgørelsen. Det følger af bestemmelsen, at fastsættelsen af den obligatoriske afdragsordning skal ske i overensstemmelse med det i bestemmelsen oplyste tabeltræk, således at kommunerne ikke skal foretage en beregning af skyldnerens betalingssevne.

Hertil følger, at skyldner indrømmes henstand med betalingen og er som altovervejende hovedregel ikke at betragte som værende i stand til at afdrage på fordringen, såfremt den pågældende skyldner enten

- modtager selvforsørgelses- og hjemsendelsesydelse, overgangsydelse (tidligere integrationsydelse), uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse eller kontantydelse,
- ikke har andre indtægter end førtidspension (boligstøtte, børne- og ungeydelse og fripladstilskud til daginstitution er ikke en sådan "anden indtægt"),
- har en årlig nettoindkomst, der er mindre end tabellens minimumsgrænser. Beløbsgrænserne varierer afhængigt af, om borgeren har forsørgerpligt over for børn eller ej.

Der skal ligeledes indrømmes henstand i de tilfælde, hvor kommunerne tidligere har fastsat en afdragsordning, som skyldner afdrager på, men hvor skyldner efterfølgende bliver omfattet af en af ovenstående situationer. Når kommunen yder en sådan henstand, anses der derfor ikke for at være "økonomisk mulighed" for at gennemføre kravet.

Den forældelse, der omfattes af forældelsesloven, kan afbrydes efter reglerne i forældelseslovens §§ 15-18, mens den forældelse, som bortfaldsreglerne indeholder, ikke har tilsvarende afbrydelsesmuligheder. Alene skyldners betalingsevne kan således hindre bortfald.

Såfremt skyldner mister betalingsevnen, jf. ovenfor, er kommunen forpligtet til at yde henstand. Når skyldner mister betalingsevnen, finder bortfaldsreglerne på ny anvendelse, og bortfaldsfristen løber fortsat fra tilskuddets/ydelsens ophør. Et eventuelt restkrav bortfalder, såfremt kommunen yder henstand mere end 5 år efter tilskuddets/ydelsens ophør, jf. § 8, stk. 2 i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3. Dette gælder uanset, at der tidligere har været en betalingsevne og med en deraf følgende fastsat afdragsordning.

6.3 Forældelseslovens anvendelse ved kravets modtagelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen

Når en fordring modtages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos Gældsstyrelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 18 a, stk. 4, 1. pkt. Starttidspunktet for den forældelsesfrist, der løber efter forældelsesloven, når tilbagebetalingskravet kommer under inddrivelse hos Gældsstyrelsen, vil være det anførte forfaldstidspunkt i § 9 i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3.

Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder bortfaldsreglerne anvendelse på ny, jf. dagtilbudslovens § 93, stk. 2, sidste pkt. Dette betyder, at hvis der er forløbet 5 år efter tilskuddets/ydelsens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet, bortfalder kravet. Der henvises til pkt. 2.4 præcisering af bortfaldsregler, Forslag til Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (LSF nr. 226 2017/1).

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Dagtilbudsloven

I dagtilbudslovens §§ 44, 64 og 77 findes bemyndigelser til at fastsætte regler om tilskud og egenbetaling, herunder om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud og regler for det tyske mindretal.

Af dagtilbudslovens § 93 fremgår:

”Tilskud, som kommunalbestyrelsen har ydet efter denne lov, skal tilbagebetales, jf. dog § 93 a, når modtageren mod bedre vidende har

- 1) undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller*
- 2) modtaget tilskud efter denne lov uden at være berettiget til det.*

Stk. 2. Krav på tilbagebetaling efter stk. 1 bortfalder, når der er gået 5 år efter tilskuddets ophør, uden at der efter reglerne i § 94 har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 7, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 1. pkt. på ny anvendelse.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn i dagtilbud indtil skolestart. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Stk. 4. (...)”

Af dagtilbudslovens § 93 a fremgår:

”Tilbagebetaling af for meget tildelt økonomisk fripladstilskud og efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, jf. § 43, stk. 1, nr. 2, § 63, nr. 2, og § 76, stk. 1, nr. 1, skal uanset § 93, stk. 1, ske som følge af indtægtsregulering, jf. bestemmelser fastsat i medfør af §§ 44, 64 og 77.”

7.1.1 Bekendtgørelse om dagtilbud

Bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 44 er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 2058 af 15. november 2021 om dagtilbud med senere ændringer.

Af § 36 i bekendtgørelse om dagtilbud fremgår:

”Kommunalbestyrelsen foretager årligt en endelig efterregulering, jf. § 37, af det månedlige økonomiske fripladstilskud for det forudgående kalenderår. Den endelige efterregulering sker på baggrund af årsopgørelsen, oplysninger fra indkomstregisteret eller øvrig relevant dokumentation om fripladstilskudsmodtagerens økonomiske forhold. Afgørelse om efterregulering af det økonomiske fripladstilskud kan ikke genoptages som følge af, at afgørelse om årsopgørelsen genoptages, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Hvis modtageren af økonomisk fripladstilskud oplyser til kommunalbestyrelsen, at afgørelsen om årsopgørelse er påklaget, kan kommunalbestyrelsens endelige afgørelse om efterregulering ikke træffes, før klagesagen om årsopgørelsen er færdigbehandlet.

Stk. 3. Afgørelse om efterregulering kan genoptages, hvis en genoptagelse af årsopgørelsen medfører en ændring af en af husstandsmedlemmernes årsindkomst på mindst 25.000 kr.”

7.1.2 Bekendtgørelse om fritids- og klubtilbud

Bemyndigelsen i dagtilbudslovens §§ 64 og 77 er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1926 af 9. december 2020 om fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge.

Af § 25 i bekendtgørelse om fritids- og klubtilbud m.v. fremgår:

”Kommunen foretager årligt en endelig efterregulering, jf. § 26, af det månedlige økonomiske fripladstilskud for det forudgående kalenderår. Den endelige efterregulering sker på baggrund af årsopgørelsen, oplysninger fra indkomstregisteret eller øvrig relevant dokumentation om fripladstilskudsmodtagerens økonomi. Afgørelse om efterregulering af det økonomiske fripladstilskud kan ikke genoptages, som følge af, at afgørelse om årsopgørelsen genoptages, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Oplyser modtageren af økonomisk fripladstilskud kommunen om, at afgørelsen om årsopgørelse er påklaget, kan kommunens endelige afgørelse om efterregulering ikke træffes, før klagesagen om årsopgørelsen er færdigbehandlet.

Stk. 3. Afgørelse om efterregulering kan genoptages, hvis en genoptagelse af årsopgørelsen medfører en ændring af en af husstandsmedlemmernes årsindkomst på mindst 25.000 kr.”

Af § 52 i bekendtgørelse om fritids- og klubtilbud m.v. fremgår:

"Kommunen foretager årligt en endelig efterregulering, jf. § 53, af det månedlige økonomiske fripladstilskud for det forudgående kalenderår. Den endelige efterregulering sker på baggrund af årsopgørelsen, oplysninger fra indkomstregisteret eller øvrig relevant dokumentation om fripladstilskudsmodtagerens økonomi. Afgørelse om efterregulering af det økonomiske fripladstilskud kan ikke genoptages, som følge af, at afgørelse om årsopgørelsen genoptages, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Oplyser modtageren af økonomisk fripladstilskud kommunen om, at afgørelsen om årsopgørelse er påklaget, kan kommunens endelige afgørelse om efterregulering ikke træffes, før klagesagen om årsopgørelsen er færdigbehandlet.

Stk. 3. Afgørelse om efterregulering kan genoptages, hvis en genoptagelse af årsopgørelsen medfører en ændring af en af husstandsmedlemmernes årsindkomst på mindst 25.000 kr."

7.1.3 Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3

Ved e-mail af 26. august 2019 har Børne- og Undervisningsministeriet vurderet, at bortfaldsreglen, jf. dagtilbudslovens § 93, stk. 2, også finder anvendelse i forhold til for meget udbetalt økonomisk fripladstilskud, jf. dagtilbudslovens § 93 a. I dagtilbudslovens § 93, stk. 3 og 4 gives Børne- og Undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn indtil skolestart og for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Ministeren kan herunder fastsætte, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 3 er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 978 af 11. august 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3 med senere ændringer (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen"). Børne- og Socialministeriet har ved e-mail af 12. december 2017 oplyst, at ovennævnte bekendtgørelse ligeledes finder anvendelse for dagtilbudslovens § 93 a.

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 1 fremgår:

"Kommunalbestyrelsen opkræver tilbagebetalingspligtige ydelser for børn i dagtilbud indtil skolestart i henhold til lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) efter reglerne i denne bekendtgørelse, jf. dog reglerne om tilbagebetaling på baggrund af genberegning af økonomisk fripladstilskud efter § 32, stk. 2, i bekendtgørelse om dagtilbud."

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 2 fremgår:

"Ved skyldneren forstås den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er tildelt.

Stk. 2. Ved fordringshaveren forstås den myndighed, der har krav på den tilbagebetalingspligtige ydelse."

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 8 fremgår:

”Et tilbagebetalingskrav efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) bortfalder, når der er gået 5 år efter ydelsens ophør, uden at der efter reglerne i § 5 eller § 6, stk. 2, har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Stk. 2. Har der i perioder været betalt af på gælden efter reglerne i § 5 eller § 6, stk. 2, men har kommunalbestyrelsen på et tidspunkt, hvor der er gået mindst 5 år efter ydelsens ophør, ydet henstand efter reglen i § 7, jf. § 6, stk. 1, bortfalder restkravet.”

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 9 fremgår:

”Overholder en skyldner trods påkrav fra fordringshaveren ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen.”

7.2 Folkeskoleloven

Af folkeskolelovens § 50, stk. 2 fremgår:

”Kommunalbestyrelsen opkræver betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7. Vælger forældrene en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen med tilhørende skolefritidsordning i henhold til § 36, stk. 3 og 7, betaler forældrene til skolekommunen dennes takst for skolefritidsordningen, dog betales bopælskommunens takst, hvis denne er højest. Kommunalbestyrelsen yder søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner m.v. og hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale, pædagogiske eller behandlingsmæssige forhold gør sig gældende. Reglerne fastsat i medfør af dagtilbudsloven om kommunens tilskud til brug for dag-, fritids- og klubtilbud og forældrenes egenbetaling finder anvendelse ved ydelse af søskendetilskud og ved ydelse af helt eller delvist fripladstilskud.”

7.3 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter ”gældsinddrivelsesloven”) gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skat-teforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1207 af 27. september 2023 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter ”gældsinddrivelsesbekendtgørelsen”). Det er

i dag Gældsstyrelsen, som er det offentlige restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forstås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

For fordringer omfattet af denne fordringstype finder bortfaldsreglerne anvendelse i opkrævningen, jf. dagtilbudslovens § 93, stk. 2. Bortfaldsreglerne indebærer, at en fordring kun kan oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, såfremt den ikke er bortfaldet. Herudover indebærer bortfaldsreglerne, at fordringer kun kan oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, såfremt en af kommunen fastsat tilbagebetalingsordning er misligholdt. En misligholdelse skyldes manglende betaling, trods mulighed for at betale, jf. Forslag til Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (LSF nr. 226 2017/1).

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

